

JÄRFÄLLA FÖRSAMLING:

Tusen möjligheter

9 APRIL – 28 MAJ 2022

Skyfallsparken–
Järfälla klimatanpassar
Sidorna 4-7

Picknick med Pax
Blomsterhandlare i andra generationen–
möt Kaj Skoglund i Kallhäll
Sidorna 12-15

Korsord sid 19

NIKO ERFANI

– uppmärksammad
poesidebut

Sidorna 8-10

ALLT OM PÅSKEN
sid 3

Svenska kyrkan
JÄRFÄLLA

Vad gör kyrkan?

SEDAN DEN 24 FEBRUARI, då Ryssland angrep Ukraina, har jag dagligen fått frågan: "Vad gör kyrkan?" För att kunna svara på den frågan måste jag först förklara vilka som är kyrkan.

De flesta jag pratar med tror att kyrkan är de som är anställda och avlönade av församlingen. Men kyrkan är många fler än de anställda. Kyrkan är alla döpta och alla de som är tillhöriga i kyrkan, men kyrkan finns också där barmhärtighet och kärlek finns.

Det vill säga att kyrkan är mycket större än Järfälla församling och Svenska kyrkan. Kyrkan är världsvid och finns i de flesta länderna på jorden. Kyrkan är lutheraner, pingstvänner, katoliker och ortodoxa – för att bara nämna några av de större samfundet.

KYRKAN I JÄRFÄLLA gör alltså väldigt mycket för flyktingarna från Ukraina och från andra länder. Det absolut mesta gör vi som enskilda individer. Många skänker pengar eller saker, en hel del ger av sin tid och sitt engagemang. Vi hjälper inte andra för att de är kristna, utan för att vi är det.

Järfälla församling stöttar och biträder Järfälla kommun som har det faktiska ansvaret för mottagandet av flyktingar. Järfälla kommun är den 28:e folktätaste av Sveriges 290 kommuner,

vilket innebär att kommunen sannolikt kommer att få ta emot väldigt många flyktingar från det krigsdrabbade Ukraina. Det är kommunen som ansvar för och ordnar boende, skola med mera. Järfälla församling kommer att stötta kommunen med det vi kan.

VÅRA GUDSTJÄNSTER och aktiviteter är öppna för alla, oavsett varifrån man kommer och varför man vistas i Järfälla. Om det behövs är vi beredda att erbjuda riktade aktiviteter, samtalsstöd och språkcaféer till flyktingarna från Ukraina.

Järfälla församling förmedlar inga pengar direkt till Ukraina utan hänvisar till redan etablerade organisationer, som finns listade på vår hemsida och på sid 20 i detta nummer. Vi samlar i nuläget inte heller in saker eller kläder, utan hänvisar till Ukrainas ambassad som är bättre lämpade att se till att rätt gåvor tas emot och att de kommer fram där de gör mest nytta.

VI SOM ÄR KYRKAN har olika förutsättningar att kunna bidra. Någon har lite extra tid, andra har någon krona över. Vissa har massor av ork och andra lite mindre. Något vi alla kan göra oavsett vilka vi är, det är att be. Vi kan be för Ukraina och dess befolkning. Vi kan be för alla som är på flykt och för dem som hjälper till. Framför allt kan vi be för att kriget tar slut och att det blir en rättfärdig fred. Men vi får även be för oss själva, kanske med orden i Olov Hartmans bön:

*Hjälp oss nu att vara ditt svar till dem som saknar vad vi äger i överflöd.
Hjälp oss att höra det rop som du har hört,
förstå den nöd som du har förstått,
tjäna den mänsklighet som du har tjänat.
Uppenbara för oss ditt bords hemlighet:
ett enda bröd och en enda mänsklighet.*

KRISTER KAPPEL
KYRKOHERDE OCH KONTRAKTSPROST

KRISTER KAPPEL
Kyrkoherde och kontraktsprost

Svenska kyrkan
JÄRFÄLLA

Utges av Svenska kyrkan i Järfälla. Denna tidning klassas som samhällsinformation och delas ut till samtliga hushåll i Järfälla kommun.

Ansvarig utgivare: Krister Kappel
E-post till redaktionen:
jarfalla.tusenmojligheter@svenskakyrkan.se

Församlingsexpeditionen har besöks- och telefontid:

Må–tor kl 9–15, lunch kl 12–13
Fre kl 9–12
Telefon: 08-580 218 04
Fax: 08-580 218 25

Postadress:
Svenska kyrkan i Järfälla
Box 139, 177 23 Järfälla
Besöksadress: Kyrkvägen 8, Barkarby

På internet:
www.svenskakyrkan.se/jarfalla
www.facebook.com/jarfallaforssamling
www.youtube.com/jarfallaforssamling
Instagram: @svk_jarfalla
http://kyrkoherdenstankar.blogspot.com

Våra kyrkor:
Barkarby: Järfälla kyrka, Kyrkvägen 8
Jakobsberg: Maria kyrka, Sturevägen 3
Kallhäll: S:t Lukas kyrka, Svarvargränd 1
Viksjo: Viksjö kyrka, Agrargränd 2

Omslag:
– Boken handlar om det enkla men också det omöjliga, säger Niko Erfani.
Foto: David Lagerlöf

Tryck: Pressgrannar, Linköping
Nästa nummer utkommer 28-29/5

Klimatkomparerad
Gruppårsändelse
DEN HÄR TRYCKSAGEN ÄR
KLIMATKOMPARERAD HELA VÄGEN
FRÅN TRYCK TILL DISTRIBUTION
AV SVENSK DIREKTREKLAM.

Gudstjänster i Stilla veckan

Palmsöndagen 10/4
Kl 10 Högmässa, Viksjö kyrka
Kyrkokören Cantabile.
Solist: Burcu Kuru.

Kl 11 Mässa, S:t Lukas kyrka
Seniorkören.

Kl 15 Högmässa, Maria kyrka
Kyrkokören Cantabile.
Solist: Burcu Kuru.

Kl 16 Mässa, Järfälla kyrka

Måndag 11/4

Passionsandakt
Kl 12 Maria kyrka

Kl 13 Viksjö kyrka
Kl 18 S:t Lukas kyrka (även online)

Tisdag 12/4

Passionsandakt
Kl 12 Maria kyrka
Kl 13 Viksjö kyrka
Kl 18 S:t Lukas kyrka (även online)

Onsdag 13/4

Passionsandakt
Kl 12 Maria kyrka
Kl 13 Viksjö kyrka
Kl 18 S:t Lukas kyrka (även online)

Skärtorsdagen

Torsdag 14/4

Kl 18 Skärtorsdagsmässa
Maria kyrka

Kl 18 Skärtorsdagsmässa
Viksjö kyrka

Kl 18 Skärtorsdagsmässa
S:t Lukas kyrka

Kl 19.30 Skärtorsdagsmässa
Järfälla kyrka

Långfredagen

Fredag 15/4

Kl 10 Långfredagsgudstjänst
Viksjö kyrka
Viksjö Motettkör

Kl 11 Långfredagsgudstjänst
S:t Lukas kyrka

Kl 15 Långfredagsgudstjänst
Maria kyrka
Viksjö Motettkör

Kl 16 Långfredagsgudstjänst
Järfälla kyrka

Påskafton

Lördag 16/4

Kl 23.30 Påsknattsmässa
Järfälla kyrka
Solist: Irina Shevchenko-Sjövast

Påskdagen

Söndag 17/4

Kl 15 Finsk mässa
Maria kyrka

Kl 10 Mässa
Viksjö kyrka
Karin Lundin, sopran,
Åsa Harald, violin,
Johan Kyllmar, cello
Johan Lindberg, orgel

Kl 11 Mässa
S:t Lukas kyrka
S:t Lukaskören

Kl 16 Mässa
Järfälla kyrka

Annandag påsk

Måndag 18/4

Kl 10 Gudstjänst
Viksjö kyrka

Kl 15 Mässa
Järfälla kyrka

Påsk

Fira påsken där du är!

Passionsandakterna i S:t Lukas kyrka (måndag, tisdag och onsdag) livestreamas på Facebook (Svenska kyrkan i Järfälla). Övriga påskandakter hittar du på svenskakyrkan.se/jarfalla.

Måndag 11/4
Kl 18 Passionsandakt från S:t Lukas kyrka (livestream)

Tisdag 12/4
Kl 18 Passionsandakt från S:t Lukas kyrka (livestream)

Onsdag 13/4
Kl 18 Passionsandakt från S:t Lukas kyrka (livestream)

Skärtorsdagen 14/4
Kl 18 Digital Skärtorsdagsandakt från Maria kyrka

Långfredagen 15/4
Kl 11 Digital Långfredagsandakt från Viksjö kyrka

Påskdagen 17/4
Kl 11 Digital Påskdagsandakt från Järfälla kyrka

Svenska kyrkan i Järfälla
 Järfälla församling

@svk_jarfalla
www.svenskakyrkan.se/jarfalla

Lysande

II

En blomstrande tillvaro

I2

Laxpudding till våren

20

Händer i Järfälla sid 17

Pilgrimsvandring

Måndag 18/4 kl 10–15

Start kl 10 vid S:t Lukas kyrka i Kallhäll, avslut kl 15 med mässa i Järfälla kyrka, Barkarby.

Torsdag 26/5 kl 10-15

En vandring runt Stäketön med början och slut vid S:t Lukas kyrka.

Kläder efter väder, medtag matsäck.
Anmälan till Anders Hägglund på anders.hagglund@svenskakyrkan.se / 08-580 218 79

Skyfallsparken är ett bra exempel på hur det går att hantera stora vattenmängder vid kraftiga regn. Då fylls tillfälligt det vanligtvis stilla vattendraget och de lägsta spångarna översvämmas. Parken lockar till sig ett rikt fågelliv. Här beundrar ett par änder utsikten.

Järfälla klimatanpassar för framtiden

Extrema väderförhållanden kan orsaka stora skador. Den typen av väderfenomen har blivit vanligare och kommer att öka ännu mer på sikt som en effekt av klimatförändringen. Men mycket går att hantera genom kunskap och framsynt planering. Det är Skyfallsparken i nya Barkarbystaden ett bra exempel på.

TEXT: PER AXEL NORDFELDT FOTO: JÄRFÄLLA KOMMUN

DET ÄR INTE LÄNGRE ett till intet förpliktande kallprat att tala om vädret. Rapporter om kraftiga stormar, bränder, torka, enorma skyfall med bortspolade vägar och svåra översvämningar som följd fyller nyheterna. Den senaste rapporten från FNs klimatpanel IPCC ruskade om rejält. På senare tid har medierna varit fulla med beskrivningar av extremväder och hur dessa ökande fenomen hänger ihop med klimatförändringen.

– Ja, medierna rapporterar mycket om detta nu, säger Kerstin Sköld.

Hon tillhör en annan grupp, de som varit medvetna om den globala uppvärmningens effekter under lång tid och också planerar för att hantera extrema väderförhållanden. Kerstin Sköld är stadsträdgårdsmästare och anställd i Järfälla kommun. Hon är en av dem som planerat Skyfallsparken i nya Barkarbystaden, en park som ofta lyfts fram som ett föredömligt exempel på hur väl en offensiv kommunal planering utifrån klimat och miljö kan fungera. Riktlinjerna för arbetet och krav på ekosystemtjänster skrevs in i planerna för mer än ett decennium sedan. Järfälla har också anslutit sig till Parisavtalet och arbetar utifrån det på kommunal nivå.

– I Gävle i somras föll ett 30-årsregn som orsakade stora skador och slog ut framkomligheten på vägar och gator. Vi har dimensionerat Skyfallsparken för att klara väldigt stora regn-

Kerstin Sköld.

mängder, berättar Kerstin Sköld.

Det handlar om enorma vattenmängder som faller under kort tid. Utmaningen är att förhindra översvämning. Systemet för avrinning bufferar vattnet och leder det från Barkarbystaden in i Skyfallsparken, där de sluttande sidorna fångar in dagvattnet och för det ut i Bällstaån med utlopp i Mälaren. Normalt är ån ett stillsamt vattendrag, men vid ett skyfall förvandlas stora delar av parkens 50 000 kvadratmeter till en sjö.

– Då täcks den lägsta spången över ån av vatten och bänkarna på spången blir till små öar, förklarar Kerstin Sköld.

– Eftersom vattnet via Bällstaån rinner ut i Mälaren, som är en dricksvattentäkt, måste det renas, fortsätter hon. Det regleras i bestämmelser från EU.

– Det sker en rening genom sedimentering där skadliga ämnen som tungmetaller och annan förorening sjunker och samlas på botten, där vi tar hand om det med slamsugning. Kväve och fosfor tas upp av växterna som gödning. Växter klipps och tas bort både i bäckfåran och utmed stranden efter fåglarnas häckningstid för att nästa år låta ny växtlighet samla upp mer kväve och fosfor. Växterna tar även upp koldioxid.

– Nu planerar vi att bygga ut dagvattenanläggningen i Kyrkparken genom att anlägga ytterligare en damm med betongbotten, så i framtiden kan kommunen torrlägga dammen och lätt frakta bort de sedimenterade resterna. Det blir enklare.

– Det kommer ny teknik hela tiden och en park är alltid ett pågående projekt.

VID NYANLÄGGNING av stadsparkområde brukar man numera planera för att kunna ta hand om stora mängder vatten. Hur förhåller sig kostnaden mellan en anläggning som Skyfallsparken och en traditionell park?

– Eftersom allt planeras in från början blir det på det hela taget samma kostnader, säger Kerstin Sköld.

Kostnaderna för uteblivna klimatanpassningar är däremot avsevärda. Enskilda skyfall som det i Arvika år 2000 eller i Gävle i somras orsakade skador för hundratals miljoner kronor,

personliga tragedier oräknade. När Köpenhamn för några år sedan drabbades av ett 1000-årsregn hamnade skadekostnaderna på sju miljarder.

Det lär bli ännu dyrare att avstå från anpassningar i framtiden. Enligt SMHI:s modeller för kraftiga regnskurar pekar prognoserna på att vi står inför en ökning på mellan 40 och 80 procent fram till år 2100. Alla typer av extrema väderhändelser – och med dem ett stigande antal dödsfall – förutspås öka kraftigt. Insatserna mot klimatförändringen måste bedrivas på flera nivåer, globalt, nationellt och kommunalt.

– Det går naturligtvis inte att förhindra extremväder, säger Kerstin Sköld. Men genom planering och framsynt arbete kan vi på många sätt mildra effekterna i vårt närområde. Vi kan skydda oss exempelvis genom att inte anlägga bebyggelse i riskutsatta områden.

– När parken projekterades såg vi stora mängder vatten som något att hantera i stället för enbart ett hot.

– För att det ska fungera är politiken väldigt viktig. Utan en politisk förankring spelar det ingen roll hur förutseende vi är i vår planering. Politikerna i Järfälla har varit väldigt lyhörda och skjutit till de resurser som behövs för att arbetet och planerna ska kunna genomföras.

– Alla måste förstå hur de ekologiska systemen fungerar, även ekonomerna, betonar hon.

Kerstin Sköld framhåller att det finns hopp:

– Genom samarbete har världen klarat av svåra saker för: försurningen, DDT, hormoslyr, ozonhålet för att nämna några.

I **SKYFALLSPARKEN**, eller Kyrkparken som den också kallas, finns många rekreationsytor. Området kring bäcken från Barkarbystaden är en vacker vattenträdgård och parken har också en pedagogisk funktion – genom att se vattnet och hur det betar sig går det också att förstå hur ekosystemen fungerar.

– Det finns ett mycket rikt fågelliv här och ornitologer kommer ofta hit, berättar Kerstin Sköld entusiastiskt.

Hon pekar mot ett område med yvig buskvegetation.

– Här låter vi det gamla kulturlandskapet vara kvar med växter som lockar till sig fjärilarna.

– Vi klipper gräset lite här vid kanten så att ingen ska tro att det är ett bortglömt område, tillägger hon med ett skratt.

– En park ska inte vara för perfekt, då trivs inte människor.

Hon visar andra odlingar, en blomsterpark och platser där man försöker få vildbin att slå sig ner.

– Alla växter och djur (fåglar, insekter såsom fjärilar och bin) som finns här ger parken det som i kommunala sammanhang kallas höga naturvärden, berättar hon.

I Kyrkparken finns också en väldigt speciell lekpark, där även församlingen varit involverad.

– Den är gjord särskilt för barn med percep-

tuella funktionsvariationer som autism, Asperger och ADHD. Den är indelad i få och tydliga rum, vart och ett med ett särskilt tema och en bestämd färg. Vi har Stranden och Havet, där borta Höjden, avsett för äventyr och klättring, här Gläntan, en stillsam plats för dem som vill ta det lugnt. I hela lekparken är det möjligt att ta sig runt med rullstol. Ekologigruppen har ritat och för varje sektion har konstnären Helena Eriksson skapat en speciell figur som beskriver olika naturtyper.

EN VANLIG DAG är Skyfallsparken en plats som andas stor harmoni. Kerstin Sköld ser ut över området. Det är tydligt att hon trivs här och känner tillfredsställelse över resultatet.

– Jag hoppas att kärnsångaren ska trivas och stanna kvar.

I politiska sammanhang talas det ofta om "den robusta staden som står emot klimatförändringar". Än så länge finns inte denna stad fullt ut. Men med arbetet i Barkarbystaden har Järfälla tagit ett viktigt steg i rätt riktning.

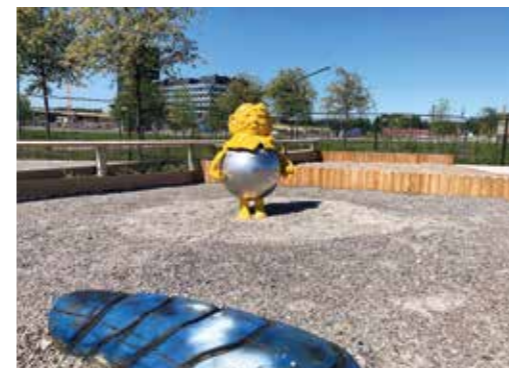

Frodig vegetation.

Plats för tankar.

”Alla måste förstå hur de ekologiska systemen fungerar, även ekonomerna.

Temalekplats i Kyrkparken

I parken har Ekologigruppen skapat en lekplats för alla, men med särskild inriktning på barn med extra behov. Den är uppdelad i fyra rum med olika teman: stranden, havet, gläntan och höjden. Lekplatsen skyddas av alverna, och konstnären Helena Eriksson har gestaltat figurer som anknyter till varsitt tema. Här ses gula Snäcki (stranden), blå Lilly (havet) och röda Bubo (höjden). Figurerna beskyddar platsen men kan även ha pedagogiska uppgifter om det tema de representerar.

Läs mer om extremväder

Vad är 10-årsregn, 25-årsregn, 30-årsregn, 100-årsregn, 1000-årsregn? Läs mer om extrem nederbörd och extrema väderförhållanden på smhi.se

Erbjudande om gravskötsel

JÄRFÄLLA FÖRSAMLINGS gravskötsel erbjudande skickades ut under februari, och känns igen på logotypen ovan. Nyligen skickade också ett oberoende företag ut erbjudande om gravskötsel till gravrättsinnehavare i Järfälla. Det står naturligtvis var och en fritt att ta ställning till erbjudandet, men observera att det inte kommer från Järfälla församling!

Du är alltid välkommen att höra av dig med frågor om hur vi kan hjälpa dig att ta hand om gravplatsen och hålla den i ett fint och värdigt skick. Maila

jarfalla.begravning@svenskakyrkan.se, eller ring 08-580 218 03 vardagar kl 9-12 och 13-15 (fre endast 9-12).

Vernissage Fritt inre måleri

Onsdag 4/5 kl 12-14.30, Maria kyrka

Efter det långa corona-uppehållet är det nu äntligen dags för vernissage. Kom och låt dig inspireras av deltagarnas meditativa bilder. Vill du måla? Läs mer på svenskakyrkan.se/jarfalla/fritt-inre-maleri eller hör av dig till Anna Johansson Blomberg på 08-580 218 87.

Therese tipsar...

För starkare ben, säte och bål:

När du reser dig från en stol eller från soffan, sätt dig ner och res dig upp igen minst fem gånger. Se till att du har hela foten i golvet och gärna 90 grader i knäleden. Aktivera din core (mage, rygg) genom att dra in din navel lite mot ryggraden.

Det enkla och det omöjliga

I januari debuterade Niko Erfani med diktsamlingen *Varv*. Den har väckt uppmärksamhet och fått positiva recensioner. Vi möter en ung poet som arbetar hårt för att hitta sitt uttryck och som fick en uppenbarelse när hon insåg vad det visuella betyder för poesin.

TEXT: PER AXEL NORDFELDT FOTO: DAVID LAGERLÖF

VARV. Titeln formgivning på omslaget är uppbyggt av ett kedjelikt mönster som från ordet vindlar ut över fram- och baksida och återkommer på titelsidorna inne i boken. Löst sammanhållet ibland, i andra avsnitt strängt hopsamlat. En kedja. Kanske en dna-sträng.

– Dikterna handlar om någon som försöker ta sig ur en väldigt svår situation, säger Niko Erfani om sin bok.

Varv är Niko Erfanis debut. Hon är född 2000, uppväxt i Jakobsberg och Viksjö. Diktsamlingen skrevs för ett par år sedan, och hon visste ganska länge att boken skulle publiceras. Den kom i januari i år.

– Det var skönt att det tog lite tid med publiceringen. Jag visste att boken skulle komma och fick tid att förbereda mig, få distans och fortsätta skriva.

– Varv är en smärtsam och starkt ångestladdad berättelse, fortsätter hon. Den handlar om en kvinna som har blivit skadad och sårad av någon hon förväntas älska. Nu försöker hon förstå vad det är hon måste göra, hur hon ska ta sig ur situationen.

DET FINNS ANDRA riktningar i berättelsen också. Varv kan sägas bestå av två ord, var och arv. Var kan finnas i sår, diktarjagets gapande sår. Arvet

är ett starkt tema i berättelsen. Hur diktens jag ser sig själv i den skadade kvinnan.

– Trauman kan gå i arv. Den första versionen av boken hette faktiskt Arv, fortsätter Niko. En vän som läste manus föreslog titeln Varv och jag gillade den väldigt mycket, den är briljant. Den titeln fångar upp ett annat tema i boken, ältandet, att samma sak kommer tillbaka gång på gång.

Vännen heter Matilda Lilja, och hon har även gjort en teckning som finns alldeles före texterna. Det är en svartvit bild med tre figurer.

– Det är en mörk bild och jag tycker att den väldigt fint fångar upp känslan i diktsamlingen, menar Niko Erfani. Det finns tre personer i dikten: ett berättarjag, en hon och en han. Ibland talar diktarjaget ur ett barns perspektiv, ibland ur en vuxens.

VISUELLT ÄR VARV en särpräglad bok. Det står bara några få ord på varje sida. Språket är enkelt men innehåller svårt.

– Det enkla kan innehålla väldigt svåra saker. Till exempel står det på en sida: "varför måste det vara så komplicerat", på en annan "var det jag som förstörde oss". Det är enkla frågor, men svaren är absolut inte enkla utan väldigt sammansatta. Själva meningarna är inte svåra att

förstå, det som ligger bakom är mycket svårt att hantera.

– Boken handlar om det enkla men också det omöjliga.

Boken är ett hundratal sidor lång. Några av sidorna är tomma.

– Det är i samband med att diktarjaget berättar om minnen. Ibland finns de inte.

Man kan läsa Varv på flera sätt. Antingen som enskilda dikter eller som en sammanhållen berättelse.

– Båda sätten att läsa fungerar. Självt ser jag det som en sammanhållen berättelse, men i form av en diktsamling.

Niko har skrivit sedan hon var i tidiga tonåren. Poesi men också noveller. Efterhand har poesin tagit över.

– 2018 fick jag möjlighet att delta i Nordiska författarläget för unga på Biskops Arnö. Här deltog författare från hela Norden, berättar Niko.

– Det blev som en uppenbarelse för mig hur enormt många uttryck det finns inom poesin. Jag hade skrivit länge, men inte så djupt analyserat vad jag skrivit. Inte heller hade jag varit medveten om vikten av den visuella formen och vad den kunde tillföra.

– Nu fick jag lärare som var professionella

Niko valde omslagets blå färg som hon associerar till dikternas innehåll.

Matilda Liljas teckning på bokens försättsblad.

författare och poeter. Jag kom in i ett sammanhang där andra läste mina dikter och gav mig feedback. Jag kunde göra detsamma för andra. Det var en oerhört viktig vecka.

BLAND POETER SOM INSPIRERAT henne nämner hon Inger Christensen, Athena Farrokhzad, Burcu Sahin och Lizette Romero. På senare tid har Elnaz Baghlanians diktsamling Prologer

varit en viktig inspirationskälla.

Året efter författarläget, 2019, kom Niko Erfani in på den ettåriga författarskolan på Biskops Arnö. Det gav henne möjligheter att utvecklas ytterligare.

– Det var under den här tiden jag började skriva på Varv i den form den har idag. Berättelsen hade jag haft med mig en tid, men nu förstod jag hur den skulle skrivas.

”*Varv är en smärtsam och starkt ångestladdad berättelse. Den handlar om en kvinna som har blivit skadad och sårad av någon hon förväntas älska.*

Manuset skickade hon till Albert Bonniers Förlag. Efter ett tag hörde förlaget av sig och bad om ett möte.

– Jag mötte den person som senare blev min förläggare, säger Niko. Hon hade bra synpunkter på mitt manus och för mig stämde plötsligt alltihop. Jag fick jättebra feedback.

Niko Erfanis debutdiktsamling har väckt stor uppmärksamhet och fått fina recensioner. ▶

Bokningar till uppläsningkvällar börjar komma in.

– Då läser jag hela diktsamlingen, det tar inte så lång tid.

Vid sidan av sitt skrivande studerar Niko Erfani ämneslärarprogrammet på Södertörns högskola. Huvudämnen är engelska och lingvistik. En inspiration för skrivandet just nu kommer från Iran, föräldrarnas hemland.

– Det är en diktsamling men den boken har en helt annan form än Varv. Här tar jag upp andra teman än i min debut, Iran-Irak-kriget, revolutionen och längtan till exempel.

– Men vad det blir får vi se, sådana saker förändrar sig mycket över tid.

Niko Erfanis poesi är kraftfull. Berättelsens vindlande mörker i Varv griper tag. Det är ett författarskap som många ser fram mot att följa.

Varv

Niko Erfani
Omslag Sepidar Hosseini
Teckning Matilda Lilja
99 sidor
Albert Bonniers Förlag
ISBN 978-91-0-018611-1

- Jag är glad att det tog tid med publiceringen. Jag fick distans och kunde förbereda mig.

Vinn boken

Var med i utlottningen av Niko Erfanis bok Varv.

Maila till jarfalla.tusenmojligheter@svenskakyrkan.se
Skriv Varv i ämnesraden

Lysande

Under senvintern har gångvägarna på Söderhöjden lysts upp av poesi. Dikterna har skrivits av ungdomar i Järfälla.

TEXT: PER AXEL NORDFELDT

UNDER FEBRUARI OCH MARS lystes de normalt så mörka gångvägarna på Söderhöjden upp på ett ovanligt sätt. I projektet Lysande poesi sattes belysta texttavlor med dikter upp. De nyskrivna dikterna har författats av ungdomar i Järfälla.

– Lysande poesi är en del i ett trygghets- och sammanhang som kommunen driver tillsammans med unga, berättar Jenny Johansson Berggren, barnrättsstrateg på Järfälla kommun och en av dem som arbetat med projektet.

– Vi har engagerat ungdomsambassadörer för Lysande poesi, fortsätter hon. De är anställda på timlön i flera olika projekt. Tanken är att använda unga som kontaktpersoner mellan kommunen och ungdomar. Ambassadörernas uppgift är att kommunicera med andra unga i kommunen. Tillsammans har man anordnat workshops kring demokratifrågor, hälsa med mera.

I projektet Lysande poesi fick ungdoms-

ambassadörerna uppdraget att bjuda in andra unga att delta i workshopen. Man strävade efter att få en så stor spridning som möjligt över kommunen.

– Belysning på Söderhöjden har lyfts i olika sammanhang, säger Jenny. Många unga känner sig otrygga på gångvägarna när det är mörkt.

EN AV UNGDOMSAMBASSADÖRERNA är Ester Cortes. Hon är 19 år och går sin sista termin i gymnasiet.

FOTO: PRIVAT

– Det var jätteroligt att vara med i Lysande poesi, säger hon. Jag har skrivit tidigare men aldrig tänkt på det som poesi. I projektet fick vi en föreläsning av ett par etablerade poeter. Det var en väldigt tillåtande atmosfär i workshopen och alla uttryck var välkomna.

Ester beskriver olika moment i workshopen. Bland annat kunde man arbeta med ord på kylskåpsmagneter, eller stryka ord slumpmässigt på en boksida och sätta ihop de kvarvarande till dikter.

Nikita Bogdyuk går i skolan, är också 19 år och ungdomsambassadör. Han beskriver känslan av att se dikterna lysa i mörkret.

– Det var en härlig känsla, helt unik. Varken Ester eller Nikita har signerat sina dikter.

– Det kändes jättefint att gå där i mörkret och se dikttavlorna, utan att någon vet att det är jag som skrivit texterna, berättar Ester.

– Jag tycker att intrycket blev starkare av att mina dikter inte var signerade, menar Nikita.

PROJEKTET Lysande poesi avslutades sista mars, men idéer och planer finns för en fortsättning.

– Vi har kvar texttavlor, säger Jenny Johansson Berggren. Hur vi kan gå vidare vet vi inte i dagsläget, men det finns en klar önskan om att projektet ska få en fortsättning.

FOTO: KRISTER KAPPEL

FOTO: LEO PLOEN

FOTO: LEO PLOEN

FOTO: LEO PLOEN

Dikter som lyste upp Söderhöjden.

Kaj Skoglund i sin butik.

Skapande av blomstergrupper innehåller många kreativa moment. Växtsaften och jorden påverkar händerna efter år av arbete.

En blomstrande verksamhet

Sedan femtiotalet har Kallhalls blomsterhandel varit ett centralt inslag i området. Kaj Skoglund är florist i andra generationen och har en unik kunskap om utvecklingen i yrket. Mycket har förändrats under åren, men engagemanget för växter och miljö är intakt.

TEXT: PER AXEL NORDFELDT FOTO: DAVID LAGERLÖF

LUFTEN ÄR SVAL och mättad på dofter. En ljudkuliss med stilla porlande av vatten och flerstämmig fågelsång sipprar fram och förstärker känslan av att vara i en djungel. Vi befinner oss i Kallhalls blomsterhandel vid Gjutarplan i Kallhalls centrum. Butiken drivs av Kaj Skoglund. Han tog över efter sin pappa som startade verksamheten på 1950-talet.

– Det här är hjärtat i verksamheten, säger Kaj och gör en svepande gest runt butiken.

Då och då hörs ett ljud som påminner om ett förstulet skratt. Det kommer från Emil, en amazonpapegoja med praktfull fjäderdräkt. Emil är en lokal kändis och har varit Kajs medarbetare i snart 40 år. Efter arbetsdagens slut följer han med hem.

– Jag hade en undulat som hette Putte först, berättar Kaj. Han var väldigt skicklig på att härmna alla. Men undulater lever inte så länge, och så blev det Emil i stället.

Emil är extremt social och med sina enorma röstresurser har han synpunkter på det mesta. För att han inte ska ta över samtalet helt och hållet rullar Kaj in hans sittpinne i en garderob och stänger dörren.

– Han somnar direkt när det blir mörkt. När vi ses i slutet av februari är det en något lugnare period i butiken. Alla hjärtans dag är avklarad och dessförinnan var det hektiskt under julhelgen.

– Alla hjärtans dag är egentligen tuffare än julhelgen eftersom allt är koncentrerat till en och samma dag. Då jobbar vi nonstop.

Entré från Gjutarplan.

”Vi” syftar på Kaj och hans tre medarbetare Erika, Felicia och Kristina som är anställda i butiken. Det är Kaj som leder arbetet.

– Det är mycket logistik med en blomsterhandel. Växter ska odlas fram och behöver förstås sin tid. Det gäller att planera noga så att blommor finns på plats när kunderna vill ha dem. Ofta måste vi ligga minst ett halvår före med beställningarna. Stor efterfrågan påverkar förstas priserna. Ibland blir det ändå så att efterfrågan är större än tillgången, då höjs priset.

Digitaliseringen har underlättat på så sätt att Kaj kan delta på distans och inte längre behöver åka till Årsta vid 5-tiden på morgnarna, som han gjorde förr i tiden.

– Nu köper jag det mesta över nätet på auktion i Holland, säger Kaj. Odlarna säljer till handlarna under intensiva tillställningar som

påminner om hetsen på aktiebörserna. Två dagar efter auktionen kommer blommorna med bud till butiken. Det är en oavbruten kyltransport med undantag av några sista kilometer mellan grossisten och butiken.

– Vi köper blommor från många andra håll också, fortsätter han. Tidigare köpte vi nejlikor från odlare i Italien, numera kommer det mesta från Ecuador eller Colombia. Även Afrika är på stark frammarsch, men därifrån köper jag inte så mycket ännu.

– Numera räknar kunderna med att det ska finnas rosor året om. Så var det inte förr. Sådana krav gör att vi måste köpa in blommor från platser som ibland ligger långt bort.

DE STORA AVSTÅNDEN för leveranserna har ändrat hur blommor förädlas och drivs upp.

– Avstånden ökar kraven på hållbarhet, berättar Kaj. Det är orsaken till att blommor doftar mindre idag än vad de gjorde förr. Blommor som doftar mycket lockar snabbt till sig stora mängder insekter. Intensiteten i doften krävde inte lika lång hållbarhet.

Branschen har påverkats under de två pandemiåren. Spontankunderna i butiken är färre, likaså företagsbeställningarna. Det som ökat är att fler skickar blommor.

– Det medför att förmiddagarna kan vara hektiska. Beställningar kommer in under natten via nätet. Buketterna måste göras klara för utleverans kring lunch, annars hinner inte buden med.

” Det är ett hantverk och ett konstnärligt yrke i stora delar. Gestaltningen är friare idag.

Amazonpapegojan Emil är en trogen medarbetare i butiken.

Djungelkänsla i Kallhälls centrum.

Utöver arbetet i butiken levererar Kaj blommor till Järfälla församlings kyrkor.

– Det är en rullande beställning där vi kontinuerligt ser till att blommor finns på plats. Det rör sig mest om altarblommor och vi utgår från de liturgiska färgerna för olika perioder under året.

– Vi gör också en hel del åt kyrkans begravningsbyrå. Minnet av en dekorerad kista är något man bär med sig. Men generellt har blommor till begravingar minskat väsentligt på senare år. Jag antar att många ger den avlidne en hyllning genom att skänka pengar till olika ideella ändamål i stället.

UNDER SINA MÅNGA ÅR i branschen har Kaj Skoglund sett trender komma och gå.

– Vissa växter lockar inte i samma utsträckning längre, som gloxinia (femöring). Det finns inte stort intresse för en blommande krukväxt som azalea idag. Bland snittblommorna var det länge likadant för elegansnejlikan, men den börjar komma tillbaka.

– Idag är gröna växter som palettblad en stark trend.

Även kvalitetskraven har ändrats.

– Förr i tiden levererades tulpaner med löken kvar, den tog vi av i butiken. Nu kommer tulporna buntade i färdiga buketter.

– Förr hade vi en blomma som var speciell för området, Järfällapelargonen. Den var fantastisk fin i färg och form och odlades fram i Strahls handelsträdgård i Skälby.

– Sådan kvalitet går inte att få tag på idag.

På frågan om vilken blomma Kaj själv är mest förtjust i blir svaret lite överraskande.

– Maskros. Den är väldigt fin. Men vi säljer den förstås inte i butiken. Jag gillar det enkla, en blåsippa, en vårbomma. Jag blir också väldigt lycklig om jag får blommor som doftar fint.

– Rent affärsmässigt är favoritblomman den som säljer bäst för tillfället, tillägger han med ett skratt.

DET VAR KAJ SKOGLUNDS pappa Eric som startade verksamheten 1957. Han var trädgårdsmästare på Kallhälls trädgård vid nuvarande Bolinder Strand. Eric fick ett startbidrag från Bolinders för att bygga upp en butik. Här såldes produkter från trädgården, en del konserver och godis. Efter hand utvecklades handeln med blommor. Butiken har haft olika adresser runt om i Kallhälls centrum. Nuvarande lokaler har man haft i ungefär sex år.

– På många sätt känns det som om bruksamhället lever kvar i Kallhäll, säger Kaj eftertänksamt. Det är fortfarande småskaligt och ett lugnt område. Det är en bra blandning av boende och verksamheter. Det är nära till allt här, även till Stockholm om man vill det.

Kaj och brodern Bo engagerades tidigt som blomsterbud i familjens butik.

– 50 öre per leverans fick vi, minns Kaj. Det var ganska mycket pengar på den tiden.

Kajs intresse för verksamheten väcktes och han utbildade sig till florist på blomsterskolan i Norrköping.

– Det var en fin tid. Skolan var ett internat, så vi bodde där.

Kaj arbetade tillsammans med fadern i ett

tjugotal år och tog därefter över. Med tiden har han fått både gesällbrev och mästarbrev.

– En florist skapar buketter delvis utifrån kundens önskemål men också egen fantasi. Det är ett hantverk och ett konstnärligt yrke i stora delar. Gestaltningen är friare idag.

– Förr var det betydligt mer fokus på att visa typer av blommor bara användes i specifika sammanhang. Till exempel användes vita nejlikor enbart vid begravingar. Så är det inte längre.

– De unga floristerna idag är mindre inriktade på att arbeta i blomsterhandel. De ägnar sig hellre åt design, inredning och liknande.

Arbetet med växterna begränsar Kaj till butiken. Trädgården vid radhuset får hustrun sköta.

– Hon är också florist.

FÖR EN VERKSAMHET som bygger på växter borde ett starkt miljötank vara givet, men Kaj tycker att branschen kunde göra mer.

– Förr arbetade vi mer med naturliga material. Men idag används en hel del plast i blomsterbutikerna. När vi bygger buketter används oasis. Körl och hållare som ger stadga består ofta av plast.

Oasis är ett plastmaterial som ursprungligen uppfanns som isoleringsmaterial för byggindustrin. Det visade sig att materialet hade en fantastisk förmåga att suga upp och bevara fukt. Det var knappast en egenskap husbyggare jublade över, men inom blomsterhandeln blev det succé.

– Oasis är inte komposterbart, materialet

bryts aldrig ner i naturen. Mycket arbete görs för att hitta alternativ, men ännu finns inget som fungerar lika bra. När det gäller körl och hållare finns idag bra alternativ som är fullt komposterbara.

Kaj Skoglund värnar starkt om miljön. Kallhälls blomsterhandel ingår i Interflora-kedjan.

– Interflora inledde ett stort miljöarbete för något år sedan. I min butik har vi alltid varit noga med att värna om miljön. Kallhälls blomsterhandel är den enda butiken i kedjan som är miljöcertifierade enligt Svensk miljöbas. Det finns ytterligare någon butik med den certifieringen i Sverige.

– Det är ovanligt att konsumenterna frågar om priset på blommorna.

Inget av Kajs egna barn vill ta över företaget. – De har gjort andra yrkesval. Det är bra att de hittar sina egna vägar.

Det är långa arbetsdagar för Kaj. Ofta återstår flera timmars arbete efter stängningsdags innan han och Emil kan gå hemåt.

– Är man intresserad av kontorstider 9-17 är det här ingenting att ägna sig åt. Det är mycket som måste hanteras för att verksamheten ska fungera.

– Jag går på övertid nu. Det är klart att tanken på pension någon gång dykt upp.

Han funderar en stund.

– Men vad skulle jag ägna mig åt annars? Blommor och trevliga kunder är mitt liv.

Kaj tillsammans med medarbetaren Erika Gottner-Stein, som håller ett underlag till det som ska bli ett hjärta med röda rosor.

Pris 80 kr

Beställ vårt goda Järfälla kyrkbröd!

Nu kan du köpa vårt goda kyrkbröd! Brödet avhämtas efter överenskommelse i Café Maria, Maria kyrka.

BESTÄLL DITT BRÖD maila jarfalla.cafemaria@svenskakyrkan.se eller ring tel 08-580 218 22

Boka bord till Afternoon tea

Onsdagarna 20/4 och 18/5 kl 12-14.30 i Maria kyrka

Afternoon tea i Maria kyrka har blivit fullsatt succé! Efter en kort andakt kl 12 i kyrksalen serveras ett lyxigt och matigt fika i församlingssalen. Två tillfällen återstår under våren, 20/4 och 18/5. Vänta inte med att boka din plats! Maila jarfalla.cafemaria@svenskakyrkan.se

Laxpudding

Ljuset är på väg tillbaka - den ljuvliga våren är här! Vi hoppas att du får njuta av sköna promenader i vårsolen. Och vad passar bättre efter promenaden än en laxpudding till lunch eller middag?

För 4 portioner

Potatis (fast) 1 kg
Gul lök 1 styck
Gravad lax 300 gram
Dill 1 kruka
Grädde 2 dl
Mjolk 2 dl
Ägg 3 st
Vitpeppar 1 krm
Lite salt
Smör 50 gram
Ströbröd

Gör så här:

Sätt ugnen på 200 grader.
Skala potatisen och skiva tunt.
Skiva löken och stek den mjuk i lite smör.
Smörj en ugnsfast form , lägg i

tunt skivad potatis och strö över den stekta löken och den hackade dillen. Lägg den gravade laxen i skivor över potatisen. Fortsätt med resten av den skivade potatisen. Vispa ihop ägg, grädde och mjolk till en äggstanning, smaksätt med peppar och lite salt. Häll äggstanningen över potatisen och laxen. Klicka över lite smör och strö över lite ströbröd. Sätt in i ugnen i ca 50 min.
Servera med skirat smör och gärna citron och gröna ärtor.

Smaklig spis!

KRISTINA ERIKSSON
HUSMOR I MARIA KYRKA

Tangomässa med Arja Saijonmaa

Söndag 29 maj kl 18
i Viksjö kyrka

Ta med dig dansskorna och kom på vår första Tangomässa efter pandemin!
Det högtidliga och festliga tillfället firas med celebret besök:
Arja Saijonmaa sjunger, lokala musiker spelar.
Välkommen på middag efteråt!

Anmälan (för matens skull) till
omar.ud-din@svenskakyrkan.se
08-580 219 08 senast onsdag 25 maj.

FOTOGRAF: PETER KNUTSON

Swisha till Ukraina

UNICEF 902 00 17
meddelande: ukraina

Röda Korset 900 80 79

UNHCR 900 16 45

RFSL 123 900 40 86
meddelande: ukraina

Läkare utan gränser 900 60 32

Act Svenska kyrkan 900 12 23
meddelande: akut

Svenska kyrkan
JÄRFÄLLA